

tanuljon is. Különösen így volt ez az elhagyatott kis vidéki helyőrségekben. Nem csoda, ha az ilyen tisztikar nem értette meg az élethivatásánál fogva is komolyabban gondolkodó orvost, de az sem volt csoda, ha a csapatorvos sem tudta megérteni az önmagáról megfeledkezett tisztikart, melyhez pedig tartoznia kellett volna.

Mindez a múlté már, mert a demokratikus honvédségben a *tanulás nem szégyen*, külön, igen komolyan vett szerv foglalkozók a neveléssel és mindenkinek alkalma van a továbbképzésre. De a józabb életmódot folytató tisztikar a legénységhez is közelebb kerülhet azzal, ha több ideje és alkalma lesz velük foglalkozni és a napi kiképzést — saját személyére nézve is kipihent állapotban — nem lélek nélkül fogja ledaarátlni, hanem nevelni is akar, sőt tud is majd.

A csapatorvos csak örömmel üdvözli a csapatszellem ilyen előnyös változását és készségesen nyújt támogatást mindazoknak, akik vele együtt a nemzet ifjúságát hajlandók azon az úton vezetni, melynek végén a katonaruhát levető fiatalembert egy új közvélemény várja és ez a közvélemény majd azt mondja minden egyes leszerelt honvédről, hogy komoly, derék, öntudatos, fegyelmezett ember, meglátszik rajta, hogy katona volt!

Dr. Sashegyi Ernő

A VADÁSZREPÜLÉS FONTOSSÁGA AZ UJ MAGYAR LÉGIERÓNÉL ¹

A vadászrepülőgépek a légiuralomért és légifölényért vívott harc legfontosabb fegyverei. Ahol a légierő légierő ellen harcol, ott a vadászokon van a támadás és védekezés súlya. Abban a pillanatban, ahogy a támadásnál a védelemnek sikerül a támadó vadászokat leküzdeni, a támadás összeomlottnak tekinthető és fordítva.

A vadászerek harcában a most lezajlott háború folyamán meg volt az egyéni hősiesség, bátorság és rátermettség egész varázsa. Bár a nagy gépsebességek következtében az összecsapás csak pillanatokig tartott, mégis a gépfölény és a pilóta egyéni rátermettsége a másodpercekig tartó harc kimenetelét döntő módon befolyásolta. A legeredményesebb és legádázabb harc mindkét háború tapasztalatai alapján a levegőben folyik.

¹ Őszinte örömmel vettük, hogy ilyen elhatárolt szakkérdéssel a honvédség nem tényleges állományú bajtársai is foglalkoznak.

Bár e tanulmány nem meríti ki az összes tekintetbejövő szempontokat, mégis reméljük, hogy a között gondolatok termékeny hozzászólásokra adnak alkalmat.

A vadászrepülők önfeláldozó harcát a vezetés mindig elismerte és a vadászrepülők egész sora a háborús legmagasabb kitüntetést kiérdemlő harcoló katonák tagjai voltak.

A most lezajlott háború statisztikája szerint a lelőtt gépek 70%-a vadászok, 20%-a légvédelem és 10%-a műszaki hiba miatt pusztult el. Amíg a német vadászrepülőket a küzdelemből ki nem kapcsolták, az angolszászok a nappali bombázások eredményeit kockázatosnak találták és az éjszakai bevetéseket kezdték előtérbe helyezni.

A nagy sebesség bizonyos mértékig átalakította a légi harc taktikáját, fordulóharc, ami az első világháború harcait jellemezte, a háború első éveitől meg megtalálható, de ahogy a gépek sebessége eléri az 500 km-t, a fordulóharc eltűnik.

A vadászszázadok szervezésénél az eddig elfogadott formációt, a 3-as tagozódást felváltja a 4-es összetétel, parancsnok, kísérő, géppárparancsnok és kísérője. Egy repülőgép nem repülőgép; az első támad, a kísérő oltalmaz, a magasság a földközeltől a sztratoszféráig terjed. Védő, üldöző vadászgépek küzdöttek az ellenfél bombázó, felderítő és kísérő vadászgépeivel szemben a támadás elhárításaért és a légifölény kivívásáért.

A jövő háborújának vadászgépe a rakétagép, mely a hang sebességével vagy azt túlszárnyalva száguld a levegő óceánján és életet vagy halált fog hordozni. Nem a légi harc, a vadászrepülés jelentősége csökken, csupán a légi harc taktikája fog változni. A vadászbombázók és alacsony támadó gépek alkalmazása a földi harcokba való beavatkozást fogja szolgálni, ezek kisebb sebességű gépek lesznek, hogy a támadásnál mutatkozó célt minél több ideig láthassák.

A rakétagépek alkalmazása esetén a vadász vadász elleni harc továbbra is megmarad, mert az 1.000 km/óra esetén is lehet forgolódni a levegőben csupán a forduló sugara nő meg; de viszont ilyen gépek sebesség határa a 200—1.000 km között van, ami meglehetősen nagy cselekvési mozgást biztosít a gép pilótájának.

A magyar demokratikus légierő megteremtésénél a repülő kiképzés súlya a vadászokon kell, hogy nyugodjék. Elsősorban azért, mert az egész hadsereg védekező stratégia alapján lesz felszerelve és kiképezve, másodsorban a békeszerződés pontjai alapján csupán vadász alakulat fenntartását engedélyezték.

Hazai viszonylatban a vadászpilóták kiképzése a legolcsóbb, viszont a legkiválóbb repülő ember és gépanyagot igényli.

Nekünk jó ideig (5—6 év) csupán a nagysebességű iskolagépek beszerzésére és gyártására kell szorítkoznunk, hogy a pilóta elsőrendű minőségi színvonalát tartani tudjuk, míg a külföldi repülőtechnika végleges kialakulásáról teljes képet nem kapunk.

Ezáltal nagy anyagi kiadástól hártjuk el az adózó polgárokat, mert egy még ma korszerűnek mondott repülőpark az ellenfél egy új típusú gépének a megjelenésével, (mely teljesítményeivel felülmúlja a miénket), elavultnak tekinthető.

Sokkal kisebb a költség akkor, ha a műszaki mérnök gárdánkat

foglalkoztatjuk, akik szellemi produktumaival tartani tudják a versenyt a külföldi repülőgépgyártás új alkotásaival szemben.

Ahhoz, hogy idővel korszerűen felszerelt és ütőképes repülőparkkal rendelkezünk, a magam részéről szükségesnek tartanám, hogy mielőbb használható kiképzőkeretet létesítsünk a jövő repülőnemzedék érdekében. Ezzel párhuzamosan képezzünk ki a műszaki vonal számára mérnököket, technikusokat. Hazai gépgyártásunk érdekében nyerjük meg a külföldi repülőipar támogatását és létesítsünk a jövő érdekében már most megfelelő repülőalapokat. Értem alatta a repülőterek előkészítő munkálatait, meg a műhelyeket és kezdjük hozzá a repülőtiszták és repülőszemélyzeti pótlás megszervezéséhez is. Ezeket célszerűen repülőgépvezetői iskolákban hajthatjuk végre, ahol harci egységek számára is megteremthetjük a kezdeti szervezetet.

A légierő szervezete, annak felépítése minden állam féltve őrzött kincse, azok szervezését a nép leghűbb fiaira bízva, tagjait a nemzet legkiválóbb testi, lelki és szellemi képességekkel rendelkező fiatalok taborából toborozza.

Nem lehet közömbös, hogy ennek szervezését, *kik és hogyan intézik*. Nem akarjuk, hogy légierőnk még egyszer idegen imperialista hatalmak játékszerévé váljék, ahogy az elmúlt háború folyamán történt.

Dinka Tibor